

R O Z K A Z

PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 20. októbra 2025

ku Dňu boja za slobodu a demokraciu

Čl. 1

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

17. novembra si pripomínáme jeden z najdôležitejších míľnikov v novodobej histórii Slovenskej republiky, ktorý predznamenal koniec totalitného systému u nás. Jeho význam je o to väčší, že nebol výsledkom násilia, ale pokojnej vlny protestov občianskej spoločnosti.

Po dlhých desaťročiach odopierania základných ľudských práv a slobôd sa nám Nežnou revolúciou 17. novembra 1989 otvorila cesta k slobode, demokracii a pluralitnej spoločnosti. Slobodné a demokratické parlamentné voľby v roku 1990 vrátili občanom právo rozhodovať o vlastnej budúcnosti a zároveň umožnili začatie reforiem týkajúcich sa spoločenského a hospodárskeho života.

Zásadným spoločensko-politickým zmenám v roku 1989 predchádzali udalosti už od roku 1968, keď sa počas Pražskej jari jeden z najvýznamnejších predstaviteľov slovenského národa 20. storočia, Alexander Dubček, pokúsil o takzvaný socializmus s ľudskou tvárou. Túžba po zmene sa ďalej výrazne prejavovala najmä v druhej polovici osemdesiatych rokov pri množiacich sa protestoch občianskej spoločnosti. Osobitné pripomenutie si zaslúži Sviečková demonštrácia z 25. marca 1988, známa tiež ako Bratislavský veľký piatok, za náboženské a občianske práva a slobody, ako aj Pochod bratislavských vysokoškolákov zo 16. novembra 1989, ktorý sa začal v Bratislave pred súčasným Prezidentským palácom. Rok 1989 bol zároveň začiatkom cesty k budovaniu vlastnej demokratickej identity zavŕšenej vznikom suverénnej Slovenskej republiky 1. januára 1993.

17. november 1989 predstavuje pre Slovenskú republiku historický odkaz, ktorým je zavŕšenie boja za slobodu a demokraciu prostredníctvom občianskej odvahy a solidarity. Preto si pripomínaním tohto dňa, ako významného míľnika našej spoločnosti, pripomínáme najmä dôležitosť a silu občianskej spoločnosti pri pokojnom a nenásilnom presadzovaní svojich práv a demokratických hodnôt. Tento odkaz je výzvou, aby sme aj v súčasnosti našli odvahu chrániť svoje práva a demokratické hodnoty, a za týmto účelom sme sa dokázali ako spoločnosť zjednotiť. Zároveň je podnetom k aktívnemu podieľaniu sa na rozvoji našej spoločnosti účasťou na verejnom dianí a presadzovaním práv a demokratických hodnôt aj v osobnom živote. V tejto súvislosti je osobitne dôležité zdôrazniť ochranu práva na slobodu prejavu, ktorá je jednou zo základných hodnôt slobodnej a demokratickej spoločnosti. Sloboda jednotlivca vyjadriť svoj názor a rešpektovanie iných názorov je nielen cesta k zjednoteniu pluralitnej spoločnosti, ale aj nástroj k jej rozvoju a pozitívnym celospoločenským zmenám.

Čl. 2

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Blahoželám Vám ku Dňu boja za slobodu a demokraciu. Buďte hrdí na občanov Slovenskej republiky, ktorí neváhali rozhodne vyjadriť svoju túžbu po slobode a demokracii, a na ich aktívny a významný podiel pri zmene politického systému v novembri 1989.

Chráňte Slovenskú republiku a zodpovedne si plňte úlohy pri obrane jej slobody, zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti jej hraníc, ako aj pri plnení záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Čl. 3

Ukladacie ustanovenie

Všetkým veliteľom (náčelníkom, riaditeľom) ukladám oboznámiť so znením tohto rozkazu všetkých profesionálnych vojakov a civilný personál ozbrojených síl Slovenskej republiky na slávnostných nástupoch alebo zhromaždeniach pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu.

Čl. 4

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujem rozkaz prezidenta Slovenskej republiky č. 6/2024 ku Dňu boja za slobodu a demokraciu.

Čl. 5

Účinnosť

Tento rozkaz nadobúda účinnosť 3. novembra 2025.

Peter PELLEGRINI v. r.
prezident
Slovenskej republiky